

Роз'яснення щодо плати за надання публічної інформації

Відповідно до частини третьої статті 21 Закону України «Про доступ до публічної інформації» розмір фактичних витрат визначається відповідним розпорядником на копіювання та друк в межах граничних норм, встановлених постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2011 №740 «Про затвердження граничних норм витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію». У разі якщо розпорядник інформації не встановив розміру плати за копіювання або друк, інформація надається безкоштовно.

Відтак, з аналізу статті 21 Закону України «Про доступ до публічної інформації» вбачається, що конкретні розміри оплати визначаються кожним розпорядником своїм внутрішнім актом в межах граничних норм, встановлених постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2011 № 740.

При цьому розпорядник інформації має затверджувати розмір плати за виготовлення копії однієї сторінки на підставі власних обґрунтованих фактичних витрат, які він безпосередньо несе на виготовлення такої сторінки, а не в розмірі максимальних норм, встановлених постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2011 № 740.

У разі якщо розпорядник інформації своїм внутрішнім актом не встановив розміри оплати, він має надавати запитувачам всю інформацію (копії документів) безкоштовно.

Окрім того, копії запитуваних документів виготовляються коштом запитувача інформації, а не розпорядника інформації, тому посилення розпорядника інформації на відсутність бюджетних коштів фактично є неправомірною відмовою в наданні інформації.

Водночас варто зазначити, що інформування запитувача про необхідність оплати фактичних витрат передбачає не лише повідомлення розпорядником про наявність такої необхідності, але й інформування про розмір і спосіб внесення плати: реквізити рахунка в фінансовій установі, спосіб надання підтвердження внесення плати. Це пояснюється тим, що тільки розпоряднику інформації відомо про обсяг інформації, якою він володіє, та реквізити рахунку фінансової установи, якою він обслуговується. Без повідомлення зазначеної інформації запитувач позбавлений можливості виконати обов'язок оплати таких витрат.

Водночас запитувачу максимально оперативно повинно бути надано інформацію в обсязі, виготовлення якого є необтяжливим для розпорядника інформації, та доступ до якої відповідно до вимог Закону є безкоштовним.

При цьому при виставленні рахунку розпорядникам рекомендовано надати запитувачу можливість ознайомлення із необхідними йому документами у спеціальному місці для роботи запитувачів із документами та їх копіями або надати посилання на інші загальнодоступні джерела тощо. Такий підхід узгоджуватиметься із положеннями ратифікованої Україною Конвенції Ради Європи про доступ до офіційних документів.

Така позиція підтверджується також тим, що конституційне право на отримання інформації (стаття 34 Конституції України) не може залежати від матеріально-фінансового стану запитувача.